

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ САДІВНИЦТВА

Схвалено Вченою радою УНУС
(протокол №2 від 26.10.2023)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор УНУС

Олена НЕПЮЧАТЕНКО

26 жовтня 2023 року

Введено в дію наказом ректора
від 26.10.2023 №01-16/11/од

ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ДУАЛЬНУ ФОРМУ ЗДОБУТТЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ В
УМАНСЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ
САДІВНИЦТВА

Умань–2023

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про дуальну форму здобуття вищої освіти в Уманському національному університеті садівництва (далі – Положення) визначає порядок запровадження та організації дуальної форми здобуття освіти (далі –ДФЗО) в Уманському національному університеті садівництва (далі – Університет, Уманський НУС).

1.2. Положення розроблено відповідно до Закону України «Про освіту» № 2145-VIII, Закону України «Про вищу освіту» № 1556-VII, Закону України «Про зайнятість населення» № 5067-VI, «Кодекс законів про працю України» № 322- 08, «Концепції підготовки фахівців за дуальною формою здобуття освіти» (розпорядження Кабінету Міністрів України від 19 вересня 2018 р. № 660-р), з урахуванням постанови Кабінету Міністрів України від 16 січня 2013 р. № 20 «Про затвердження Порядку укладання договору про стажування студентів вищих та учнів професійно-технічних навчальних закладів на підприємствах, в установах та організаціях і Типової форми договору про стажування студентів вищих та учнів професійно-технічних навчальних закладів на підприємствах, в установах та організаціях» та Наказу Міністерства освіти і науки України №426 від 13.04.2023 «Про затвердження Положення про дуальну форму здобуття фахової передвищої та вищої освіти».

1.3. Дуальна форма здобуття освіти – це спосіб здобуття освіти, що передбачає поєднання навчання в Університеті з навчанням на робочих місцях на підприємствах, в установах та організаціях (далі - роботодавці) для оволодіння програмними результатами, поглиблення практичних умінь і навичок та набуття певної кваліфікації.

1.4. Метою впровадження дуальної форми здобуття освіти в Уманському НУС є підвищення якості професійної підготовки здобувачів вищої освіти відповідно до сучасних вимог ринку праці і потреб роботодавців.

Основними завданнями дуальної форми здобуття освіти в Уманському НУС є:

- модернізації змісту та способів реалізації практичної складової освітнього процесу;
- підвищення мотивації здобувачів освіти до навчання;
- посилення ролі роботодавців у системі підготовки фахівців на всіх етапах – від участі у формуванні змісту освітніх програм до оцінювання результатів навчання;
- підвищення конкурентоздатності випускників Університету, скорочення періоду їх адаптації до професійної діяльності, сприяння росту рівня зайнятості молоді;
- зміцнення механізму, що забезпечує інтегрування освіти, науки і практичної діяльності в усіх галузях економіки, задля безперервного

поступального руху завдяки тісній співпраці та прискореному обміну знаннями та інноваціями.

1.5. Дуальна форма здобуття освіти передбачає часткове перенесення процесу формування програмних компетентностей і результатів навчання в умови професійної практичної діяльності. При цьому частина обсягу освітньої діяльності замість аудиторної та самостійної роботи виконується у формі навчання на робочому місці (робочих місцях) з відповідним перерозподілом навчального навантаження здобувача освіти в межах освітніх компонентів.

1.6. Навчання на робочому місці (робочих місцях) здійснюється шляхом виконання трудових функцій відповідно до трудового договору. Виконання освітньої програми за дуальною формою може передбачати навчання здобувача зі зміною робочих місць у роботодавця або його навчання на робочих місцях у кількох роботодавців.

1.7. У цьому Положенні терміни вживаються у таких значеннях:

координатор від Університету – працівник Університету, який організовує дуальну форму здобуття освіти та призначається Ректором;

координатор від роботодавця – працівник, який забезпечує належну взаємодію між роботодавцем і Університетом виконання роботодавцем взятих зобов'язань, організаційний супровід навчання здобувача за дуальною формою здобуття освіти та призначається керівником підприємства;

куратор – науково-педагогічний працівник Університету, який супроводжує виконання індивідуального навчального плану і програми практичного навчання на робочому місці за дуальною формою здобуття освіти здобувача та призначається Ректором;

наставник – працівник підприємства, який допомагає реалізовувати індивідуальний навчальний план здобувача освіти на робочому місці відповідно до програми практичного навчання на робочому місці та призначається роботодавцем.

Інші терміни вжито у значеннях, визначених Законами України «Про освіту» та іншими нормативними документами, які регулюють відносини у сферах освіти та праці.

II. ПЛАНУВАННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

2.1. Університет є надавачем освітньої послуги і в повному обсязі є відповідальним за реалізацію освітньої програми за дуальною формою та якість освіти. Роботодавець є відповідальним за організацію навчання на робочому місці (робочих місцях) відповідно до договору між Університетом і роботодавцем та, в разі укладання, договору між Університетом, роботодавцем і здобувачем.

2.2. Освітня діяльність за дуальною формою здобуття освіти здійснюється в межах ліцензій Університету на провадження освітньої діяльності за рівнями вищої освіти та/або освітніми програмами, що

передбачають присвоєння професійної кваліфікації з професій, для яких запроваджено додаткове регулювання.

2.3. Для реалізації освітньої програми за дуальною формою Університетом розробляються:

- окремий навчальний план, що охоплює весь період реалізації освітньої програми і має відповідати вимогам щодо забезпечення тривалості практичного навчання, передбаченим для дуальної форми здобуття освіти;
- графік освітнього процесу, що передбачає чергування періодів навчання в Університеті і на робочому місці;
- відповідне методичне забезпечення освітніх компонентів.

2.4. Особливості організації навчання за дуальною формою здобуття освіти відображаються:

– у навчальному плані для дуальної форми – як зміна розподілу загального обсягу кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (ЄКТС) за формами організації освітнього процесу (співвідношення аудиторного та/або позааудиторного навчального навантаження);

– шляхом введення освітніх компонентів (дисциплін, практик, курсових робіт/проектів тощо), пов'язаних з особливостями діяльності роботодавця і виконанням трудових обов'язків на робочому місці, або додаткової практичної підготовки до частини навчального плану, що формується за вибором здобувача;

– програмах дисциплін – як посилення практичної спрямованості змісту, збільшення обсягу практичних і лабораторних занять, що можуть проводитися науково-педагогічними працівниками Університету на робочому місці у роботодавця, частки завдань практичного характеру, що виконуються самостійно, тощо.

2.5. Час практичного навчання на робочих місцях обліковується у кредитах ЄКТС і має становити від 25 до 60 відсотків від їх загального обсягу, передбаченого навчальним планом, що складається для організації навчання за дуальною формою здобуття вищої освіти. Цей час може включати освітні компоненти або їх складові, що реалізуються за такими формами організації освітнього процесу:

- практична підготовка;
- самостійна робота;
- навчальні заняття за умови їх проведення науково- педагогічними працівниками Університету на робочому місці у роботодавця.

2.6. Здобуття освіти за дуальною формою організовується для спеціально сформованих груп або окремих здобувачів з метою забезпечення їх індивідуальної освітньої траєкторії. За наявності розгалужених мереж роботодавців-партнерів узгоджуються графіки освітнього процесу таким чином, щоб забезпечити формування груп здобувачів освіти, які навчаються

за дуальною формою.

2.7. Поділ загального часу навчання на періоди навчання, що відбуваються в Університеті та на робочому місці, може передбачати:

– кілька годин впродовж дня навчання відбувається в Університеті, решта – на робочому місці у роботодавця (модель поділеного дня);

– кілька днів впродовж тижня навчання відбувається в Університеті, решта днів тижня – на робочому місці (модель поділеного тижня);

– чергування періодів навчання в Університеті та у роботодавця, коли один період передбачає один чи декілька тижнів, місяців, семестр (блочна модель);

– поєднання моделей.

2.8. На основі навчального плану для дуальної форми навчання складається індивідуальний навчальний план здобувача освіти.

2.9. Контроль виконання індивідуального навчального плану та оцінювання результатів навчання осіб, які здобувають освіту за дуальною формою, здійснюють Університет спільно з роботодавцем відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в Уманському НУС», та вимог освітньої програми.

2.10. Атестація осіб, які здобувають освіту за дуальною формою, здійснюється відповідно до вимог освітньої програми. Із роботодавцем погоджується тема кваліфікаційної роботи здобувача. Представники роботодавця можуть бути включені до складу екзаменаційної комісії Університету.

III. ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ЗА ДУАЛЬНОЮ ФОРМОЮ ЗДОБУТТЯ ОСВІТИ

3.1. Ініціатором переговорів щодо організації здобуття освіти за дуальною формою може бути як Університет, так і роботодавець.

3.2. Університет приймає рішення про впровадження дуальної форми здобуття освіти з урахуванням потреб ринку праці, визначає перелік освітніх програм, за якими навчання за дуальною формою є доцільним, та укладає двосторонні договори з роботодавцями про співпрацю в організації дуальної форми здобуття освіти.

3.3. Відносини між Університетом, роботодавцем та здобувачем освіти з усіх питань організації здобуття освіти за дуальною формою регулюють це Положення, тристоронній договір про здобуття освіти за дуальною формою, інші договори та законодавчі акти.

3.4. Здобуття освіти за дуальною формою здійснюється відповідно до освітніх програм Університету.

3.5. Університет відповідає за реалізацією освітньої програми в повному обсязі. Роботодавець, що є партнером в організації дуальної форми

здобуття освіти, відповідає за реалізацію програми навчання на робочих місцях.

3.6. Навчання за дуальною формою здобуття вищої освіти може здійснюватися після переходу особи, яка навчається за денною формою здобуття освіти, на навчання за дуальною формою з відповідним навчальним планом. У разі невиконання встановленого обсягу практичного навчання здобувач вищої освіти може продовжити навчання за навчальним планом для денної форми здобуття освіти, що не є його переведенням на іншу форму здобуття освіти.

3.7. Здобувач освіти (або вступник) може самостійно знайти робоче місце для навчання та сприяти встановленню співпраці між Університетом і роботодавцем для організації навчання за дуальною формою.

3.8. Питання організації дуальної форми здобуття освіти на робочих місцях для здобувачів, в тому числі для осіб з особливими освітніми потребами, вирішуються в порядку, встановленому законодавством у сфері освіти, а також трудовим законодавством – Кодексом законів про працю, Законом України «Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні», Законом України «Про відпустки», Законом України «Про охорону праці» та іншими актами законодавства України.

3.9. В організації здобуття освіти за дуальною формою можуть брати участь роботодавці, які мають достатню матеріально-технічну базу, а також кадрові ресурси для забезпечення практичного навчання на робочих місцях за відповідною спеціальністю.

3.10. Університет має право організовувати здобуття освіти за дуальною формою для здобувачів, які виявили особисте бажання та пройшли відбір роботодавця.

3.11. Процедура відбору здобувачів для здобуття освіти за дуальною формою погоджується роботодавцем та Університетом.

3.12. Організація освітнього процесу за дуальною формою здобуття освіти здійснюється відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в Уманському НУС», в якому передбачені функції координатора дуальної освіти та куратора.

3.13. Функції наставника та координатора від роботодавця в реалізації дуальної форми здобуття освіти визначаються у договорі.

3.14. Після підтвердження наміру роботодавця забезпечити навчання на робочому місці конкретному здобувачеві, Університет готує тристоронній договір про здобуття освіти за дуальною формою і спільно із здобувачем освіти та роботодавцем розробляє та погоджує індивідуальний навчальний план здобувача.

3.15. Підставами для зарахування (переведення) здобувача освіти на дуальну форму здобуття освіти є заява здобувача освіти або, у разі недосягнення ним повноліття, заява одного з батьків чи інших законних представників, та підписання тристороннього договору за результатами

відбору здобувачів.

3.16. Укладання тристороннього договору про здобуття освіти за дуальною формою передбачає укладання роботодавцем із здобувачем освіти трудового договору.

3.17. У разі переведення (зарахування) здобувача освіти на навчання за дуальною формою чи передчасного припинення дії договору про дуальну форму здобуття освіти за здобувачем освіти зберігається джерело фінансування здобуття освіти.

3.18. У разі переведення (зарахування) здобувача освіти на дуальну форму здобуття освіти чи передчасного припинення дії договору про здобуття освіти за дуальною формою за здобувачем зберігається право на отримання стипендії та інших соціальних гарантій.

3.19. У разі відрахування здобувача із Університету роботодавець має право достроково розірвати трудовий договір із здобувачем освіти.

3.20. Для забезпечення здобувачеві освіти умов для виконання освітньої програми та індивідуального навчального плану протягом періоду здобуття освіти за дуальною формою тристоронній договір може переукладатися зі зміною у випадках:

- якщо така можливість передбачена договором;
- у разі ліквідації підприємства;
- за згодою Університету, здобувача освіти та роботодавця;
- у разі виникнення обставин непереборної сили, перелічених у тристоронньому договорі.

Розробник

Яна ЄВЧУК